

Školitelský posudek na bakalářskou práci

Nely Novákové

Role znaků a geonů v rozpoznávání predátorů netrénovanými ptáky: krmítkové experimenty

Předložená bakalářská práce přináší poměrně nevšední metodický přístup ke studiu kognitivních procesů u ptáků. Otázka, kterou chce zodpovědět byla doposud testována pouze pomocí abstraktních stimulů, prezentovaných holubům v podmínkách operantně podmiňovacích experimentů. Způsob jak ptáci vnímají objekty a jaké informace z nich využívají k rozpoznávání a kategorizaci objektů je řešena již po desítky let a zatím neexistuje jednoznačný závěr. Navíc, si nemůžeme být jisti, nakolik je možné závěry ze studií, kde holubi kategorizují abstraktní stimuly generalizovat na situace jimž ptáci čelí v přírodě. Je proto navýsost užitečné snažit se metodiku těchto prací převádět do přírodních podmínek a situací. Nela proto provedla sadu experimentů kopírujících úlohu, kde holubi rozpoznávali postavu rozdělenou na tři části, které byly promíchané. Tuto modifikaci provedla na atrapě krahujce a prezentovala ji u krmítka, kde ptáci projevují strach (nepřilétají na krmítko) v případě, kdy jsou konfrontováni se stimulem vnímaným jako predátor. Výsledky Neliny práce ukazují, že ptáci identifikovali predátora ve všech formách atrapy, bez ohledu na to, jak byly části těla krahujce poskládány. To je poměrně překvapivý výsledek, neboť stávající poznatky předpokládají, že čím je stimulus komplexnější, tím spíše ptáci využívají více podnětů, než jen přítomnost klíčových znaků.

Co se týče bakalantky samotné, musím pochválit její samostatnost při sběru a analýze dat. V jejím případě sice nemusela nijak významně čelit nepřízni počasí, jak tomu u krmítkových experimentů většinou bývá, ale i tak strávila v lese za Strunkovicemi nápadně velkou část zimy a velkou část jara naopak strávila prohlížením videí. Při přípravě textu se Nela velmi dobře popasovala s psychologickou literaturou, která ani pro běžného přírodně založeného vědce není úplně srozumitelná. Nela pročetla úctyhodný počet prací, popisující jednotlivé teorie o kategorizaci objektů a dlužno podotknout, že významně přispěla ke vzdělání svého školitele. Zároveň musím pochválit i Neliny sepisovací schopnosti, práce byla z mé strany upravována poměrně málo. Celkově považuji práci za velmi kvalitní a věřím, že nebude problém převést jí do publikovatelné podoby. Věřím proto, že bude také úspěšně obhájena.

V Českých Budějovicích
19.5.2014

RNDr. Petr Veselý, Ph.D.
školitel

